

Člověk zavolá, štěně k němu přijde v radostném očekávání

Mluví s vámi ještě?

V soužití lidí a psů došlo v průběhu posledních desetiletí k velkým změnám. Pes, dříve považovaný za „pouhé zvíře“, je dnes pokládán za plnohodnotného člena rodiny a zapojuje se téměř do všeho, co lidé dělají.

Při tom člověk předpokládá, že pes bude automaticky jako člen rodiny chovat. Mnoho lidí ve zvířeti spatřuje životního partnera, který je naroveň člověku, a očekává od něj v podstatě totéž jako od manžela, dítěte nebo dobrého přítele. Ale co si přeje pes?

Být při tom

Psi projevují vyslovenou ochotu ke komunikaci. Jsou to sociální tvorové, chtějí být při všem a všeho se účastnit. Jsou maximálně přizpůsobiví a vždy ochotni své chování sladit s potřebami svého sociálního partnera. Předpokladem ovšem je, že porozumí, co od nich jiní, například majitel, chtějí, a že jim tato sociální interakce přinese výhody. Pes získává zkušenosti, které ovlivňují jeho hodnotový systém a rozhodují o jeho názoru na svět. Na základě těchto zkušeností si vytváří modely pro řešení stejných nebo podobných situací v budoucnu.

Má o vás zájem?

Pes potřebuje sociální partnery. Otevře se však jen vůči těm, kteří ho vnímají a reflektují svým vlastním chováním.

Když chování psa jeho vztahová osoba nevnímá - ať už z důvodu nedostatku zájmu, času, nebo proto, že daný člověk nedokáže vnímat nebo dešifrovat to, co mu pes sděluje - pro psa nemá žádný smysl se nadále snažit o navazování kontaktu. Už jste někdy věnovali pozornost tomu, zda o vás váš pes jeví zájem? Věnuje vám někdy pozornost, aniž je k tomu vyzván? Vyhledává zrakový kontakt s vámi? Existují v tomto ohledu velké rozdíly mezi tím, jak se pes chová doma a jak venku, kde na něj působí mnoho rušivých vlivů? Snažte se zjistit, kdy je pro vašeho psa důležité být ve vaší přítomnosti, kdy na vás myslí, ve kterých situacích s vámi počítá a kdy na vás naopak úplně zapomene.

Narušené kontaktní chování

Opakovaně dochází k tomu, že lidé tak dlouho ignorují kontaktní chování svého psa, že se o ně pes úplně přestane snažit. Pokud tomu tak je, musel se to pes v průběhu času naučit a to od lidí! Pes zkrátka došel k závěru, že jeho člověk s ním vůbec nechce komunikovat. Čím méně odpovědí na pokusy o komunikaci se psu dostává, o to více omezí své komunikační aktivity. Přesně podle hesla: „Dobře, tak si své záležitosti vyřídím sám...“

Příčiny nezájmu psa o komunikaci většinou tkví už v prvních, rozhodujících zkušenostech mladého psa. Možnými příčinami jsou:

Přítomnost psa není brána na vědomí

Mnoho lidí svého psa pohladí, ačkoliv ten se od nich odvrací a tím signalizuje: „Teď ne.“ Člověk tak rychle ztratí možnost používat pohlázení jako formu odměny za zrakový kontakt. Jak může být něco, co pes vůbec nepovažuje za příjemné, náhle pokládáno za formu odměny? Snažte se zacházet se svými lichotkami vědomě a uvážlivě.

Přijít znamená nepříjemnost

Člověk zavolá, štěně k němu přijde v radostném očekávání. Ale co se stane? Chňapneme po něm, přivážíme ho na vodítko a tím ho omezíme v pohybu. Případně může následovat nepříjemné kartáčování, studená sprcha nebo nějaká podobná nepříjemnost. Tak snadno a rychle dojde k tomu, že pes se při bezprostředním kontaktu začne stále více vyhýbat našemu pohledu, aby zabránil konfrontaci, která podle jeho názoru hrozí. Často stačí dvě nebo tři takové zkušenosti k tomu, aby se štěně začalo k člověku přibližovat jen váhavě nebo si udržovalo bezpečný odstup. Proto nikdy na psa nevykonávejte tlak, když ho držíte. Místo toho ho naučte, aby dobrovolně a sám, patřičně motivovaný potravou - vklouzl do obojku. Pokud chcete psa třeba usušit nebo ho vykartáčovat, motivujte ho k příchodu a odměňte ho, stejně jako jeho trpělivost při další činnosti.

Naučte svého psa, aby sám a dobrovolně vklouzl do obojku

Na volání není nutné přijít

Člověk svého psa zavolá nejprve přátelsky, potom trochu rozzlobeně, ale pes na jedno ani druhé nereaguje, protože je zrovna zaujat pro něj důležitými záležitostmi. Jeho pán to potom nezřídká vzdá a přestane trvat na navázání kontaktu. Tímto způsobem se pes naučí, že když nereaguje, nemá to pro něj žádné důsledky. Volání a následné uposlechnutí pro něj tudíž absolutně ztratí význam.

Pes je ponechán sám sobě

Pes například bývá často sám na zahradě nebo si smí při procházkách pobíhat, jak se mu zlíbí. Tak si zvykne na to chovat se podle svého. Svému sociálnímu partnerovi už nevěnuje ani pohled. Čichá si tu i tam, vyhrabává myšky, loví ptáky, určuje směr procházky, navazuje kontakt s ostatními psy, zkrátka žije si ve svém

vlastním světě a pána k tomu vlastně vůbec nepotřebuje. Člověk do jeho chování nijak nezasahuje, z hlediska psa jako kdyby tu nebyl. Pes si trvale dělá, co chce. Proč by se tedy měl snažit s člověkem navazovat kontakt, komunikovat s ním, když s ním nemá co „projednávat“ ani „dohadovat“?

Kontakt s člověkem pro psa musí být zajímavý

Snažte se zjistit, jak často a při jakých příležitostech o vás pes projevuje zájem, nebo zda to vůbec činí. Pokud má ve vás důvěru a zajímá se o vás, sám od sebe se pokouší s vámi opakovaně navazovat kontakt.

Snažte se snahy o navázání kontaktu vědomě opřevrat. Dejte svému psu najevo, že ho vnímáte. Čím méně při tom budete mluvit a čím jednoznačnější budou vaše signály, tím silněji na vás bude pes dávat pozor. Snažte se klást důraz na to, aby se od vás váš pes odvrátil teprve ve chvíli, když vy sami budete chtít zrakový kontakt ukončit. I tady je výhodnější používat raději než povely signály těla. Požadujte dobrovolné sledování. Nehladte svého psa a nedávejte mu pamlsky jen tak pro nic za nic! Určujte směr chůze! Zdařilá komunikace předpokládá oboustranný zájem. Pracujte na tom, aby pes měl na interakci s vámi zájem. Kladte před něj úkoly, které bude řešit společně s vámi.

Anton Fichtlmeier

Psům je třeba věnovat intenzivní pozornost a neignorovat je

